

ΤΑΞΗ: 3^η ΤΑΞΗ ΕΠΑ.Λ.

ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ/ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Ημερομηνία: Τετάρτη 4 Ιανουαρίου 2023

Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Α.ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

1η Δραστηριότητα

A1. Σύμφωνα με το δημοσίευμα για η διεξαγωγή του φετινού Μουντιάλ αξιοποιήθηκαν τεχνολογικές καινοτομίες. Ειδικότερα, για την αντιμετώπιση των κλιματικών και ατμοσφαιρικών συνθηκών, διαμορφώθηκαν γήπεδα με σύστημα ανακύκλωσης, φιλτραρίσματος, επανάψυξης και επανεισαγωγής δροσερού αέρα. Επιπλέον, χρησιμοποιείται το «ημιαυτόνομο οφσάιντ» μέσω της τοποθέτησης καμερών για τον έλεγχο των ποδοσφαιριστών και αισθητήρων στις μπάλες. Τέλος, δημιουργήθηκαν ειδικοί χώροι παρακολούθησης των αγώνων για άτομα με ειδικές ανάγκες.

(Λέξεις 63)

A2. Ο αρθρογράφος κομίζοντας την ατμόσφαιρα του φετινού Μουντιάλ, αξιοποιεί κυρίως την επίκληση στην λογική. Με την επιλογή του συγκεκριμένου τρόπου πειθούς αποσκοπεί στο να παρουσιάσει με τρόπο αντικειμενικό, επίσημο, σοβαρό τις τεχνολογικές καινοτομίες που αναπτύχθηκαν για την διεξαγωγή του Μουντιάλ. Συγκεκριμένα, αξιοποίησε επιχειρήματα, όπως στη δεύτερη παράγραφο «Οι καιρικές συνθήκες... θεατών», για να εξηγήσει τους λόγους αντιμετώπισης των κλιματικών συνθηκών. Επιπλέον, στην τρίτη παράγραφο τεκμήρια όπως «...σε 29 διαφορετικά σημεία...»/ «500 δεδομένα το δευτερόλεπτο...», μαρτυρούν την αξιοπιστία των πληροφοριών. Έτσι, με τη χρήση επιχειρημάτων και τεκμηρίων κερδίζει σε πειστικότητα το δημοσίευμα.

2η δραστηριότητα

A3. ακόμη: δηλώνει προσθήκη

για αυτό τον λόγο: δηλώνει αιτιολόγηση

αλλά: δηλώνει αντίθεση- εναντίωση

τέλος: δηλώνει χρονική σχέση

A4. α) πραγματοποιείται, υλοποιείται

β) θα δημιουργήσουν, θα επιφέρουν

γ) να παρουσιάσει, να εμφανίσει

δ) ελαττώνουν, μετριάζουν

(Κάθε άλλη συνώνυμη λέξη θεωρείται αποδεκτή.)

A5. Η σύνταξη στο απόσπασμα είναι ενεργητική. Το ύφος είναι πιο απλό και άμεσο. Παράλληλα, δίνεται έμφαση στο υποκείμενο της πρότασης, δηλαδή στους υπεύθυνους του φετινού Μουντιάλ.

Μετατροπή σε παθητική σύνταξη:

«Τέλος, σε μια κίνηση κοινωνικής ευαισθησίας από τους υπεύθυνους του φετινού Μουντιάλ δημιουργήθηκαν στα στάδια ειδικό χώρο παρακολούθησης των αγώνων για άτομα με παθήσεις...»

Με την παθητική σύνταξη ο συγγραφέας καθιστά το ύφος πιο απρόσωπο, πιο σύνθετο και πιο επίσημο. Τονίζεται η ενέργεια του ρήματος, δηλαδή η δημιουργία ειδικών χώρων παρακολούθησης των αγώνων για άτομα με παθήσεις.

3η δραστηριότητα

Επικοινωνιακή περίσταση: άρθρο για την ηλεκτρονική σχολική εφημερίδα

Πομπός: μαθητής/μαθήτρια

Οι νέες τεχνολογίες αναβαθμίζουν τη ζωή μας!

Πριν λίγες μέρες, διάβασα ένα άρθρο για τις νέες τεχνολογίες που χρησιμοποιούνται στο Μουντιάλ στο Κατάρ. Εντύπωση μου προκάλεσαν οι τεχνολογικές εφαρμογές που χρησιμοποιούνται για να διευκολυνθεί η διεξαγωγή των αγώνων. Ταυτόχρονα, προβληματίστηκα γενικά για τα οφέλη των νέων τεχνολογιών στη ζωή μας.

Στο άρθρο αυτό, παρουσιάζονται τέσσερις σημαντικές τεχνολογικές εφαρμογές. Πρώτον, φιλτράρεται ο δροσερός αέρας, ξαναπαγώνει και εισάγεται πάλι στο χώρο των γηπέδων, οπότε γίνεται ευχάριστη η παρακολούθηση των αγώνων από τους θεατές. Δεύτερον, τοποθετήθηκαν κάμερες που καταγράφουν τις θέσεις των ποδοσφαιριστών κάθε δευτερόλεπτο, με αποτέλεσμα να γίνεται γνωστή η ακριβής θέση τους. Τρίτον, Τοποθετήθηκαν τσιπάκια στις μπάλες που δείχνουν αν έχει γίνει κάποια φάση οφσάιντ ή όχι. Τέταρτον, δημιουργήθηκαν ειδικοί χώροι για άτομα με ειδικές ανάγκες, ώστε να παρακολουθούν χωρίς εμπόδια τους αγώνες.

Όλοι μας χρησιμοποιούμε τα έξυπνα κινητά και τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές συνεχώς και για πολλούς λόγους. Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης επιτρέπουν την άμεση αλληλεπίδραση με άλλους ανθρώπους με εικόνα, ήχο, γραπτά μηνύματα. Οι υπηρεσίες ηλεκτρονικού ταχυδρομείου προσφέρουν την εύκολη και γρήγορη επικοινωνία για προσωπικά, επαγγελματικά και εκπαιδευτικά θέματα. Πλέον, δε χρειάζεται να περιμένουμε στις ουρές των τραπεζών για τις συναλλαγές μας, γιατί μπορούμε να τις κάνουμε ηλεκτρονικές σε ελάχιστο χρόνο από το σπίτι μας.

Στον εργασιακό τομέα, η χρήση των υπολογιστών για οργάνωση και αποθήκευση πληροφοριών λύνει τα χέρια πολλών εργαζομένων και επιχειρηματιών. Ειδικά το εμπόριο διευκολύνθηκε ασύλληπτα και πολύ περισσότερο το ηλεκτρονικό εμπόριο, όπου αξιοποιούνται αφάνταστα οι νέες τεχνολογίες. Ας θυμηθούμε τη λειτουργία δημόσιων υπηρεσιών και ιδιωτικών επιχειρήσεων πριν την εισαγωγή των ηλεκτρονικών υπολογιστών! Εκείνη η πραγματικότητα απέχει μίλια από τη νέα κατάσταση...

Εμείς οι μαθητές γνωρίζουμε τα οφέλη των νέων τεχνολογιών στην εκπαίδευση. Την περίοδο της καραντίνας λόγω πανδημίας, χρησιμοποιήσαμε την σύγχρονη και την ασύγχρονη εκπαίδευση, που κάλυψε το κενό της διαζώσης εκπαίδευσης. Ανεξάρτητα από την περίοδο της τηλεεκπαίδευσης, μαθητές και φοιτητές χρησιμοποιούμε προγράμματα για δακτυλογράφηση, επεξεργασία και αποθήκευση κειμένων. Κάνουμε εργασίες, παρουσιάσεις με τη βοήθεια αυτών των εργαλείων της τεχνολογίας τόσο εύκολα και αποτελεσματικά, που εκτιμούμε καθημερινά τα οφέλη για μας.

Τελικά, όλοι νομίζω θα συμφωνήσουμε με τα οφέλη των νέων τεχνολογιών στη ζωή μας. Κερδίζουμε χρόνο, έχουμε άνεση και είμαστε αποτελεσματικοί σε πολλούς τομείς της ζωής μας.

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

1η Δραστηριότητα

B1. Ο Γιάννης, ο καφετζής, βίωσε την τοποθέτηση ενός «αυτόματου μηχανήματος» στα γραφεία ως «απειλή» και «εχθρό». Διαμαρτυρήθηκε στον προσωπάρχη για την συνύπαρξή του με το μηχάνημα. Προβληματίστηκε. Βελτίωσε την συμπεριφορά του και την ποιότητα της εξυπηρέτησης των πελατών, ενώ δεν δίστασε να δυσφημίσει το μηχάνημα, να προκαλεί ζημιές, ώσπου αποφάσισε - ανεπιτυχώς - να το εξοντώσει, χάνοντας εν τέλει τη ζωή του. (Λέξεις 62)

2η δραστηριότητα

B2.α) μεταφορά: «Τον έπνιγε το δίκιο.»

παρομοίωση: «...ακουγόντουσαν όπως σε όνειρο οι θόρυβοι της πόλης...»

προσωποποίηση: «Το 'βλεπε με το μάτι να λάμπει θριαμβικά...»

(Κάθε σωστή απάντηση θεωρείται αποδεκτή.)

β) Στοιχεία που αποδεικνύουν την ύπαρξη του αφηγητή παντογνώστη:

σκέψη: «Τα συνθήματα «ανακατεύει την πορτοκαλάδα με τον καφέ» και «ρίχνει σκουριά στο κακάο» δεν έπιασαν καθόλου, κι ας ξενύχτησε ο Γιάννης για να τα σοφιστεί.»

συναίσθημα: «Ο Γιάννης με τα καλαμάκια στο τσεπάκι, σκυφτός, κουρασμένος, μα αποφασισμένος!»

σκοπός: «Η πρώτη διάδοση, που έβαλε σε κυκλοφορία, έλεγε ότι το μηχάνημα τρώει τα κέρματα. Αυτό αναχαίτισε για κάμποσο τα κύματα των πιστών.»

3η δραστηριότητα

B3. Πλέον, τα μηχανήματα χρησιμοποιούνται σε πολλούς τομείς της εργασίας. Στο κείμενο του Ευγένιου Τριβιζά, το μηχάνημα που κάνει καφέ και δίνει αναγκαστικά διευκολύνει τη ζωή των εργαζομένων, γιατί εξυπηρετούνται γρήγορα και εύκολα. Όμως, στο συγκεκριμένο κτήριο, όπου ο καφετζής για χρόνια δούλευε, αντιλαμβάνεται ότι σταδιακά μειώνονται οι πελάτες του, οπότε φοβάται ότι θα μείνει άνεργος. Το ίδιο συμβαίνει και σε πολλούς άλλους επαγγελματικούς τομείς.

Στις βιομηχανίες παραγωγής αγαθών, λίγα μηχανήματα αντικαθιστούν την εργασία πολλών εργαζομένων. Οι εργοδότες προτιμούν τα μηχανήματα για την παραγωγή και συσκευασία τροφίμων, γιατί είναι πιο αποτελεσματικά και προβλέψιμα, επειδή προγραμματίζονται. Όμως οι εργαζόμενοι περιορίζονται στους χειριστές και συντηρητές αυτών των μηχανημάτων. Το ίδιο συμβαίνει και στους γραμματείς επιχειρήσεων. Η εργασία πολλών γραμματέων γίνεται από λίγους ή έναν που χειρίζεται προγράμματα στον ηλεκτρονική υπολογιστή και διαδικτυακά.

(Οποιαδήποτε άλλη προσέγγιση είναι αποδεκτή εφόσον τεκμηριωθεί.)